

Unire în cuget și simțiri.
O predică a protopopului Nicolae Stinghe
din Scheii Brașovului
în legătură cu 1 Decembrie 1918

† VISARION, Episcopul Tulcii

Se împlinesc în acest an, 91 de ani de la mărețul eveniment petrecut la 1 decembrie 1918, când la Alba-Iulia, în cetatea voievodului întregitor de neam și de țară, Mihai Viteazul, s-a consfințit pentru totdeauna unirea Transilvaniei cu patria mamă România.

Actul de la 1 Decembrie 1918 se constituie în cheia de boltă a acestui măreț edificiu al unității naționale a tuturor românilor pe teritoriul sfânt al Daciei străbune.

Anul 1918 a încununat pe deplin năzuințele și luptele înaintașilor noștri care au dorit dintotdeauna ca cei de aceeași limbă și lege străbună să stea laolaltă, „**uniți în cuget și simțiri**”, așa cum au fost dintru început în ciuda tuturor încercărilor și vicisitudinilor istoriei.

Precum se știe la îmfăptuirea acestui deziderat și-a adus o contribuție însemnată și Biserica strămoșească prin slujitorii ei care, prin predici și prin îndemnuri adresate credincioșilor, au subliniat importanța acestui măreț eveniment în viața națiunii române.

Între acești promotori ai Unirii celei mari de la 1918 amintim și pe Protopopul Dr. Nicolae Stinghe de la istorica biserică „Sfântul Nicolae” din Șcheii Brașovului. Implicat activ în acțiunile unioniste, sprijinitor al trupelor române, protopopul Nicolae Stinghe a fost arestat în 1916, la intrarea României în Primul Război Mondial împreună cu soția sa și cu cei 2 copii minori ai săi – unul de 2 ani și altul de 6 săptămâni – și deportat la Sopron, în Ungaria, unde se aflau exilați mulți preoți și

† Visarion

intelectuali ardeleni – fiind eliberat în 10 mai 1918, s-a reîntors apoi în mijlocul păstoriților săi. Împreună cu alți intelectuali brașoveni, prot. N. Stinghe pune bazele gazetei „**Glasul adevărului**” ce apare la Brașov la 9/22 nov. 1918, militând pentru drepturile și năzuințele românilor.

La 25 nov. 1919, rostește în biserica Sf. Nicolae din Schei o frumoasă și înălțătoare cuvântare în care arată importanța actului săvârșit la 1 decembrie 1918 la Alba-Iulia, pentru întreg neamul nostru românesc ca și pentru Biserica lui strămoșească.

El arată că după noaptea cea lungă și grea a robiei și a suferinței, prin voia lui Dumnezeu și prin jertfa eroilor neamului s-au ivit zorile bucuriei și ale libertății. Dintotdeauna – arată el – românii și-au păstrat cu scumpătate: **limba, legea și datinile strămoșești**, trepiedul care a stat mereu la baza ideii de unitate și de continuitate a lor în matca unde istoria i-a hărăzit să trăiască. Oratorul aduce un vibrant elogiu eroilor neamului începând cu cei de la Șelimbăr din 1599, urmând cu cei de la Mărășești care prin jertfa lor au temeluit statul unitar român, iar pilda lor va străluci de-a pururi pe firmamentul istoriei românilor.

Prin ideile care le cuprinde, prin înălțimea gândului pe care îl expune, prin cuvintele adecvate și alese pe care le folosește această predică a prot. Nicolae Stinghe se constituie într-un veritabil elogiu adus de către acest slujitor al Bisericii tuturor celor care au contribuit cu mintea și cu brațul la înfăptuirea acestui important eveniment din istoria noastră națională.

Acum la împlinirea celor 91 de ani cade-se să aducem prinos de recunoștință celor ce l-au înfăptuit, iar păstrarea unității naționale să devină o poruncă din cele mai sfinte de a lucra și a prețui cum se cuvine moștenirea curată și caldă a celor ce au lucrat la împlinirea ei.

Unire în cuget și simțiri

PREDICĂ

rostită de parohul Dr. N. Stinghe în biserica Sf. Nicolae
în ziua de 25 Nov. V. A. C.

**„Pururea vă bucurați neîncetat vă rugați,
întru toate mulțumiți, căci aceasta este voia
lui Dumnezeu în Iisus Christos pentru voi!”**

1 Tes 5, 16

Fraților!

Cât de mărită și mult prăznuită este această zi, când din acest loc sfânt denvățatură vă pot vesti, că noi Românii din Transilvania, Banat și Ungaria în urma hotărârii marelui adunări naționale dela Alba-Iulia și în urma falnicei intrări de ieri a bravei armate române în orașul nostru Brașov vă pot anunța zic, că noi toți ne aflăm într-o eră nouă, o eră de fericire și de mântuire și avem o patrie, dulce și mult dorita noastră Românie!

Lanțurile de iobăgie seculară astăzi sunt zdrobite, îngropăm trecutul rușinos și ne trezim la o viață nouă, liberă și de îndreptățire. Astăzi când aproape tot pământul se bucură și se veselește, noi Românii simțim o deosebită mângâiere sufletească văzând visul nostru de aur realizat !

Avut-am momente de durere, ceasuri de întristare, zile de griji și de suferințe! Dela copilul în feșe și până la moșneagul de 80 ani, toți, fără deosebire, bărbați și femei a trebuit să suferim maltratările cele mai barbare, toți a trebuit să luăm drumul spre Golgota, drumul suferințelor! Scuipați am fost și batjocuriți, legați în fiară și bătuți, internați și aruncați în temnițe, iar dacă se găsea vre-un glas de protestare, glonțul și spânzurătorile erau răspunsul. Așa am fost tratați noi cei rămași acasă, când iubiții noștri Români își vărsau sângele luptând vitejește pe diferitele fronturi.

Dar vremurile se schimbă și ceasurile unul după altul aduc rând pe rând lumină și întunec, senin și furtună, tristețe și mângâiere.

Atotputernicul Dumnezeu, vecinica dragoste însă nu poate fi izvorul necazurilor și al plângerilor. El vrea binele și fericirea noastră, și bucuria, care ne-o pregătește azi în aceste zile mari prea bunul nostru Părinte, avem s'o privim de cel mai înalt și mai frumos dar ceresc față cu neamul nostru atât de mult și de greu încercat.

† Visarion

O! Cât este de mare și de întinsă împărăția bucuriei sufletești, ale cărei porți ni-le deschide astăzi bunul Dumnezeu, chemându-ne la viața nouă!

Această bucurie lăuntrică de azi a sufletului nostru, această stare morală, în care ne găsim se datorește sau mai bine zis este produsul unei mari și frumoase virtuți a neamului nostru Românesc, a jertfei de sine pentru binele obștesc.

Da! neamul nostru s'a jertfit prea mult și Dumnezeu l-a răsplătit!

Jertfirea de sine, fraților, este aplicarea necurmată de a lucra din toate puterile pentru folosul, binele și cinstea neamului din care facem parte. Această podoabă aleasă poporul român a dovedit-o întotdeauna chiar și în momentele cele mai critice ale vieții sale. Prin ea și cu ea, s'a susținut și a trecut prin valurile furtunoase a vremurilor, rezistând tuturor mijloacelor draconice de desnaționalizare. Și și-a susținut individualitatea sa, limba, legea și datinile strămoșești!

Această comoară națională și-a păstrat-o poporul nostru cu deosebire și în urma firii sale conservative. Cutez să afirm, că poporul român s'a dovedit de cel mai conservativ între toate popoarele câte locuiesc și sunt cunoscute azi în lumea cultă. Colonistul român adus în Dacia pe lângă toate vitregitățile vremurilor și pe lângă foarte eforturile vrășmașilor de toată tăria a rămas credincios adevărului spus de un istoric prin cuvintele: „Populus romanus non tantum pro vita, quantum pro linguae integritate pugnavit!”

Altcum, cum ne-am putea explica traiul nostru ca Români în Ungaria, precum și dincolo de Carpați unde s-au făcut încercări de tot felul, ca să ne desnaționalizeze; dar noi limba numai morți ne-o vom da! Această trăsătură de caracter românesc este recunoscută chiar și de străini și mult invidiată de dușmanii noștri seculari!

Unitatea neamului și a limbei române, cari azi se realizează este momentul cel mai frumos al timpurilor, este un paladiu cultural, care vorbește în cel mai elocvent mod despre existența noastră ca popor pe aceste plaiuri, precum și despre vitalitatea Românului pentru toate veacurile viitoare.

Menire istorică are acest popor, și oricâți de mulți au fost și vor fi vrășmașii lui, geniul român biruitor a trebuit să iasă din negurile întunecoase ale trecutului și ca un soare va străluci înaintea lumii căci din viță nobilă se trage și cuvinte sfinte a grăit bardul nostru de la Mircești: „Latina gintă e regină într-ale lumii ginte mari” etc.

Unire în cuget și simțiri

Dumnezeul poporului nostru a știut să ne treacă prin valurile cutropitoare și să ne aducă la ținta dorurilor noastre, Arborele vieții, răsărit din sămburile sănătos al poporului nostru să-l binecuvinteze, să-l desvoalte, să fie un arbore gigantic cu coroană frumoasă și măreț împodobită să adumbreze sub aripile sale pe toți fiii neamului nostru românesc!

Pururea vă bucurați, neîncetat vă rugați, întru toate mulțumiți, căci aceasta este voia lui Dumnezeu!

Avem puternic motiv de a ne bucura și mulțumi lui Dumnezeu, fraților, căci azi din sângele martirilor și eroilor noștri vedem realizat visul strămoșilor noștri: „scumpa noastră Românie Mare”.

Slavă și cinste vouă eroi neîspăimântați, cari cu atât curaj și negrăit devotament ați luptat pentru binele neamului!

Binecuvântare vouă martirilor ai adevărului și libertății!

Laudă și pomenire vecinică vouă viteji nebiruiți, cari cu trupurile voastre ați presărat câmpurile de la Șelimber și până la Mărășești! Voi străluciți înaintea lui Dumnezeu ca cele mai lucitoare stele, iar numele vostru va fi săpat în tabla aducerii aminte a oamenilor buni. Pilda mărinimoasei voastre jertfiri va străluci cu raze ca de foc în adâncul nepătruns al veacurilor viitoare și va servi ca un puternic îndemn la lupta viitorilor noștri urmași!

Uniți dar acum, fraților, glasul nostru cu al meu ca slujitor al sfântului Altar și ziceți: Împărate sfinte! Binecuvintează intrarea glorioasei armate române pe aceste plaiuri și păzește pe iubitorul de Christos Regele nostru Ferdinand I al României Mari pe care l-ai ales a stăpâni țara aceasta, dăruiește-i lui și Augustei sale familii adâncă și statornică pace. Întărește oastea lui și luminează mintea ocârmuitorilor neamului nostru românesc, ca să te preamărească în veci Amin.

Brașov în 25 Oct. 1919

Dr. Nicolae Stinghe

*

* *

† Visarion

La 25 noiembrie 1919, protopopul Nicolae Stinghe de la biserica „Sf. Nicolae” din Șcheii Brașovului rostește o emoționantă cuvântare în care face elogiul actului măreț săvârșit la 1 dec. 1918 și anume, unirea Transilvaniei cu România.

El aduce un omagiu tuturor celor care au luptat pentru înlăptuirea acestui deziderat al românilor, acela de a fi uniți într-o singură țară, având aceeași limbă, credință, și aceleași obiceiuri. Această predică a fost publicată în „**Glasul adevărului**” Brașov, nr. 28; 1/1 – 14 dec. 1918.

Abstract: Union in Thought and Feeling – A Sermon of Protosingel Nicolae Stinghe from Șcheii Brașovului on the Union of December 1, 1918. This sermon of Protosingel Nicolae Stinghe, through the ideas it contains, through its high thought and proper, beautiful words it employs, is a veritable eulogium to all those who contributed to one of the most important events in Romanian national history, the Union of December 1, 1918. Now, at the 90th celebration of the Union, we are bound to express our gratitude to all those who made it possible, to preserve our national unity as one of the holiest commandments and to treasure the pure and warm legacy of all those who worked hard to accomplish it.